SVOBODA СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY **УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК**

Пам'ятаймо про Україну!

VOL. C. No. 15. JERSEY CITY and NEW YORK, SATURDAY, JANUARY 23, 1993. CENTS 25 ЦЕНТІВ ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СУБОТА, 23-го СІЧНЯ 1993. Ч. 15. РІК C.

КОМУНІСТИЧНИЙ ЗАДУМ ПРОВАЛИВСЯ

Київ (УНІАР). — Тут, у середу, 20-го січня, на надзвичайному засіданні Верховної Ради України скликаному на вимогу прокомуністичних сил у парляменті зібралося 263 депутати, що є недостатнім для кворуму. Не зареєструвалися члени Народної Ради в парляменті, які протестують проти цього надзвичайного скликання пленарного засідання. Прокомуністичні депутати гостро критикували демократів, а після довших дискусій дійшли до згоди провести звичайне спільне засідання для обговорення соціяльно - економічного стану в Україні та заходів Уряду для стабілізації економіки і захисту населення.

З доповіддю виступив прем'єр-міністер Леонід Кучма, який рішуче відкинув звинувачення в тому, що до соціяльно-економічної кризи призвели дії нині діючого Уряду. „Починати треба не з дружини Цезаря, а з колоди у власному оці", — заявив він комуністам. У своїй ґрунтовній доповіді прем'єр переконливо розкрив безперспективність соціялістичної економіки і засудив спроби певних сил використати кризу, назвавши такі дії антидержавними.

Наступним промовцем був Борис Марков, який викокнує обов'язки голови правління Національного Банку України. Під час обговорення доповідей висловлювалися претенсії, зауваження та пропозиції до Уряду та НБУ. Незареєстровані депутати були позбавлені слова.

Л. Кучма підкреслив, що нестатки не повинні бути причиною для бійок, а навпаки, мусять об'єднати всі сили для поборення тяжкого становища. Наприкінці засідання він ще раз звернувся із закликом до керівників промислових підприємств проводити спільну узгоджену економічну політику.

Конкретні рішення однак не є зобов'язуючими, оскільки засідання було непленарним.

„Ню Йорк Таймс" помістив відгуки на статтю про Україну

Джерзі Сити, Н. Дж. Щоденник „Ню Йорк Таймс", який вмістив редакційну статтю 11-го січня з доманганням, щоб ЗСА і західні держави не дали Україні економічної допомоги, якщо вона не ратифікує договору Старт-1 викликало реакцію читачів і у виданні з 21-го січня дві з них є поміщені.

Один із листів написав дослідник УНІ ГУ Богдан Пискір і в ньому він вияснює, що проблема лежить не у ратифікації договору Старт-1, але у небезпеці зазіхань північного сусіда, тимбільше, що провідні російські політики публічно заявляють проти українського суверенітету, а російська армія тепер в прискореному темпі збирає собі сили, щоб „боронити" усіх росіян, що живуть в інших республіках. Отож замість допомагати російським націоналістам виступати проти незалежности України було б розумніше західнім державам ясно заявити, що ця незалежність — це невідкличний стан нового порядку у світі.

Другий лист є пера Радика Сікорського, що донедавна був заступником міністра оборони Польщі. Він уважає, що знищення нуклеарної зброї Україною є дуже важливе. Інакше це могло б викликати застереження сусідів — Польщі і Німеччини, як також пошкодити співпраці України зі Заходом. Але автор уважає, що редакційна стаття „Ню Йорк Таймсу" вказує на те, що цей щоденник віддзеркалює фальшиву політику Адміністрації Буша, що уважала Україну передсінком Росії під сильним впливом Москви та тамошніх політиків. Для Західньої і Центральної Европи Україна є охороною перед відродженням імперіялістичних амбіцій Росії. Становище Росії до України є найкращим мірилом якою країною буде нова Росія.

„Отож", — закінчує польський політик листа, — „в інтересі нашої безпеки і демократії Росії ми повинні мопогти Україні в утвердженні її незалежности".

Державний департамент звітує про права людини

Вашінґтон. — У вівторок, 19-го січня, Державний департамент З'єднаних Стейтів подав Конгресові річний звіт про дотримання людських прав у світі. Як і очікувалося, на цей раз багато місця у звіті відведено ситуації в колишніх югославських республіках.

В документі сказано, що сербські збройні сили в Боснії провадять цілеспрямовану кампанію винищення мирного населення. Акції „етнічних очищень", що супроводилися розстрілами і масовими ґвалтуваннями, привели до того, що понад мільйон боснійців залишили свої житла. Звіт відзначає, що дії сербів є відвертим глузуванням над Женевськими угодами щодо меторів ведення війни і демонструють жорстокість, небачену від часів Другої світової війни.

Як встановили американські урядові інспектори, у злочинах проти мирного населення можна звинувачувати всі сторони, котрі беруть участь у конфлікті, проте вчинки мусулман і хорватів блідноть у порівнянні з кривавими звірствами сербів.

У звіті також іде мова про грубі порушення прав людини в Китаї, де в'язнів часто утримують в неймовірно тяжких умовах. Між іншим, Китай на сьогоднішній день є країною з найнижчим доходом на душу населення. Він становить 320 дол. на рік.

Звіт Державного департаменту заторкує й події на Близькому Сході. За 1992 рік ізраїльські сили безпеки вбили 158 палестинців. За цей самий час палестинці застрілили 182 своїх співвітчизників, звинувативши їх у співробітництві з ізраїльськими властями. Від рук мусулманських фундаменталістів загинуло 13 ізраїльтян.

В арабському світі найчастіше права людини порушуються в Іраку. Тут вже постійною практикою стало фізичне знищення дисидентів, а також катування людей, котрих підозрюють у нелояльності.

АМЕРИКАНСЬКІ ДЖЕТИ ЗНИЩИЛИ ІРАКСЬКУ СТАНЦІЮ

Вашінґтон. — В четвер, 21-го січня, американські літаки обстріляли іракські радарну і ракетну станції на півночі країни. Представники Пентаґону заявили, що інцидент стався під час патрульного облету американськими винищувачами зони „повітряного карантину". Американські радари зафіксували ракетну станцію іракців, яка готувалася до бою. Летун винищувача Ф-4 негайно зареаґував на небезпеку і влучив у ціль ракетою, відтак летун штурмовика Ф-16 скинув на іракський радар декілька ланцюгових бомб. Атакована ракетна станція знаходилася 10 кілометрів від іракської протиповітряної бази в місті Мосулі. На думку Пентаґону, американські летуни в ситуації, що склалася, вели себе правильно. Як заявив голова Об'єднаного комітету начальників штабів генерал Колін Павел, американські летуни й надалі будуть відповідати вогнем на подібні дії іракців. Хоч іракський уряд в односторонньому порядку прийняв рішення про припинення вогню, бойові літаки ЗСА продовжують патрулювати південну і північну зони „повітряного карантину".

Того ж дня у Баґдад приїхала комісія інспекторів ООН, щоб знову перевірити виконання Іраком резолюцій Ради безпеки ООН про знищення ядерної, хемічної і бактеріологічної зброї. Керівник комісії американський спеціяліст Пол Бро сказав, що „іракці їх зустріли тепло й ледве не сердечно".

Таки ж у четвер іракські власті знову заявили про своє прагнення до миру. Іракська газета „Бабіл" закликала американців до встановлення нових дружніх стосунків між обома країнами. З точки зору газети, „базою для нових іраксько-американських взаємин може стати скасування „повітряного карантину". Тим часом Ірак покищо не пообіцяв повного виконання резолюцій ООН щодо знищення зброї. Згідно з інформацією американських спеціялістів, іракці відновили виробництво ядерних матеріялів у комплексі Зафаранія — того самого, який недавно був об'єктом ракетного обстрілу з кораблів ЗСА.

Рівенська АЕС має нову захисну систему

Рівне (УНІАР). — У вівторок, 19-го січня на Рівенській Атомній Електростанції закінчено роботи для захисту першого реактора від невтронного випромінювання. Ці операції здійснюються згідно з рекомендаціями широковідомого на Заході документу про причини зупинення п'ятого енерґобльоку на атомній електростанції у Ґрендсфальді, східня Німеччина. Аналогічні системи використовуються також в Україні, Росії, Фінляндії, Чехії, Словаччині та Мадярщині. Керівники Атомних електростанцій у згаданих країнах визнали за необхідне ліквідувати недоліки, про які сказано в документі.

Офіційний дозвіл на працю діючих енерґетичних бльоків отримала Запорізька Атомна Електростанція, що виробляє 40 відсотків електричної енергії, яку дають атомні електростанції України. Вона є першою серед АЕС країн СНД, яка отримала подібний дозвіл.

Це рішення ухвалене на розширеному засіданні колегії Державного Атомного Нагляду України. Продовж наступних трьох місяців має відбутися зміна документів СССР на національні документи України і всі атомні електростанції України дістануть дозвіл на користування діючими енерґобльоками.

Спілка Офіцерів підтримує Уряд

Київ (УНІАР). — Тут 19-го січня Спілка Офіцерів України (СОУ) оприлюднила заяву, у якій висловлена стурбованість напруженням у Верховній Раді та в Україні.

У зверненні сказано: „Велика небезпека народові України виходить з активізації дій неокомуністичних сил, які переходять у прямий силовий тиск на Верховну Раду України і ведуть до дестабілізації суспільства, до ліквідації незалежности Украни, до громадянської війни". Спілка Офіцерів України висловила всебічну підтримку Президентові та Урядові України.

Відбувся міжнародний семінар з питань прав людини

Київ (УНІАР). — Тут 16-го січня закінчився міжнародний семінар з проблем втікачів, прав людини, міґрантів, який тривав п'ять днів. Ініціяторами проведення семінару були Управління верховного комішенера ООН у справах втікачів, Рада Европи, Міжнародна організація міґрації та Міжнародний комітет Червоного Хреста.

У праці семінару взяли участь народні депутати України, члени Уряду, представники обласних державних адміністрацій, науковці та члени громадських організацій. Представники багатьох країн світу обговорили проблеми міґраційних процесів, питання статусу переміщених осіб, політичних в'язнів і надання їм допомоги з боку міжнародних організацій.

Віцепрем'єр-міністер України Микола Жулинський, виступаючи на семінарі, підкреслив, що головною метою національної політики України є ґарантування українцям і національним меншинам права на вільний розвиток. Урядові України вдалося досягти певного забезпечення національної злагоди, миру і стабільности.

На пресовій конференції, яка відбулася після семінару, стверджено, що міжнародні організації системи ООН і реґіональні міжнародні організації Европи приділяють велику увагу державам, які утворилися на території колишнього СССР. Передусім це пов'язано з воєнними конфліктами міжетнічного характеру.

Закінчився семестр в Інституті ім. Митрополита А. Шептицького

Оттава. — В Інституті Східньо-Християнських Наук ім. Митрополита Андрея Шептицького в Оттаві успішно закінчився осінній семестр Інститут — це один з чотирьох академічних відділів Богословського факультету університету св. Павла в столиці Канади.

В осінньому семестрі відбувалися два регулярні курси, на які записалося поважне число студентів. Отець д-р Андрій Чировський викладав курс „Богословія і духовість ікон", який учащало 55 студентів. Отець проф. Петро Ґаладза викладав „ Науку про Святі Тайни у візантійській традиції". Цей курс мав 30 студентів.

Щосереди в каплиці свв. Йоакима й Анни при інституті відправляється в трьох мовах дев'ятий час, а щочетверга Божественна Літургія в українській, французькій та англійській мовах. Щотижня прибувають на ці Богослуження студенти та професори, українці та неукраїнці, які хочуть вглибитися в духовість київського християнства.

Професори та секретарський штаб інституту працюють завзято над підготовою до друку першого числа відродженого наукового журналу „Логос", який повинен появитися весною 1993 року. У парі з цим йде праця над трьома науковими книжками, які появляться в 1993 році.

Кількість студентів збільшується .Це студенти з України, Польщі, Канади, ЗСА та інших країн. Між студентами інституту є не тільки українці греко-католики, але й римо-католики, протестанти та вірні кількох Православних та Східніх Католицьких Церков.

Інститут діє в Оттаві від вересня 1990 року, коли на прохання українського католицького єпископату Канади перенесено його з Чикаґо для поширення його наукових програм при оттавському університеті Св. Павла. Інститут діє під моральним та фінансовим патронатом українських католицьких владик Канади, які створили фундацію, що збирає пожертви на тримільйоновий залізний фонд.

Хто бажав би більше довідатися про працю інституту в Канаді, ЗСА чи Україні, або зложити пожертву, може звернутися на адресу: The Metropolitan Andrey Sheptytsky Institute of Eastern Christian Studies, c/o Saint Paul University, 223 Main St., Ottawa, Ont. K1S 1C4 Canada, tel.: (613) 236-1393 ext. 2332.

ВИПУСК ПРАПОРЩИКІВ

Київ (УНІАР). — У Національній Ґвардії України відбувся перший випуск прапорщиків, котрі охоронятимуть дипломатичні представництва і амбасади.

Д-р В. Брюховецький відвідає ЗСА

Ню Бранзвик, Н.Дж. — Сюди 1-го лютого, на запрошення Ратґерського університету, прибуде ректор Університету „Києво-Могилянської Академії", д-р Вячеслав Брюховецький.

Мета його приїзду — обговорити двотижневе стажування групи академічних адміністраторів УКМА у жовтні цього року. Крім Ратґерського університету, ректор Брюховецький відбуде ділові зустрічі в університеті Джана Гопкінса, Мишиґенського, Іллинойського та Каліфорнійського університетів.

У Вашінґтоні, разом з делеґацією Верховної Ради України, він візьме участь у нарадах в справах обміну студентів-стажистів американського Конґресу. Це засідання влаштовує Дослідний центр Конґресу.

Крім офіційних зустрічей, ректор Брюховецький виступить перед українськими громадянами Вашінґтону (5-го лютого), Фльориди (7-го лютого), Чикаґо (8-го лютого), Ню Йорку (13-го лютого) та Філядельфії (14-го лютого).

Ректор Брюховецький повертається до Києва 16-го лютого.

ВЕЧЕРНИЦІ „ЧЕРВОНОЇ КАЛИНИ"

Тінек, Н. Дж. — Тут у суботу, 20-го лютого, в готелі Меріотт Ґленпойнт (колишньому Ловс Ґленпойнт) відбудуться вечерниці „Червоної калини" з бенкетом і презентацією дебютанток. Гратимуть оркестри „Темпо" і „Тріо Олеся Кузицина". Вечірній одяг. Дебютанткам слід зголошуватися до Мирослави Савицької, 89-25 97th St., Woodhaven, N.Y. 11421, тел. (718) 846-7051. У справі запрошень слід звертатися до Юрія Головінського, 89-25 97th St., Woodhaven, N.Y. 11421, тел. (718) 849-0170

У СВІТІ

ЯК СТАЛО ВІДОМО, у понеділок, 18-го січня, аташе американської амбасади в Україні Степан Василько зустрічався з головою Львівської Обласної Ради Миколою Горинем і з першим заступником представника Президента Валерієм Калюнюком. Йшлося про торговельні та інвестиційні можливості місцевого ринку, особливо в галузі конверсії. Гість має намір ознайомити представників урядових кіл Львівщини з діяльністю та програмами комерційного представництва ЗСА в Україні.

МОСКОВСЬКА ГАЗЕТА „Куранти", в ч. з 20-го січня, повідомляє, що після того, як Ірак відвідали представники російських „червоно-коричневих" С. Бабурін і С. Умалатова, Саддам Гуссейн запевнив іракців, що „невдовзі в Росії буде новий уряд, який відмовиться від сліпого слідування в кільватері американських імперіялістів".

ПРЕЗИДЕНТ КИРҐІЗСТАНУ Аскар Акаєв під час зустрічі з президентом Ізраїля Хаїмом Ґерцоґом в Єрусалимі сказав, що він молиться за те, щоб палестинський народ домігся незалежности. А. Акаєв є першим з президентів мусулманських республік колишнього Совєтського Союзу, котрий відвідав Ізраїль з офіційною триденною візитою, метою якої було започаткування економічного співробітництва між двома країнами.

ІТАЛІЙСЬКІ ВЛАСТІ повідомили, що кораблі НАТО зупинили в Середземному морі торговельний човен „Дельфін-1", який плив до Хорватії. Поліція виявила на ньому 500 триметрових ракет кляси „земля-земля" і набої для далекосяжних гармат. Човен плив з пакістанського порту Карачі, а зброю завантажив у Стамбулі. Тепер слідчі органи мають з'ясувати, хто закупив і хто післав ракети і набої всупереч ембарго ООН на торгівлю зброєю з колишніми юґославськими республіками.

НАСЛІДНИЙ ПРИНЦ і майбутній імператор Японії Нарухіто дістав офіційний дозвіл вступити в шлюб з працівницею японського міністерства закордонних справ Масако Овадою, яка тепер, певна річ, відмовиться від дипломатичної кар'єри. Управа імператорського дому, яка складається з десяти осіб на чолі з прем'єр-міністром Кіїті Міядзавою, на своїй спеціяльній нараді з ентузіязмом схвалила вибір наслідного принца.

ПРЕЗИДЕНТ ХОРВАТІЇ Франьо Туджман в інтерв'ю для французької газети „Фіґаро" закликав до міжнародного втручання в міжнародний конфлікт, який, на його думку, може закінчитися новою світовою війною. Туджман висловився за обстріл з повітря сербських стратеґічних цілей. Він сказав також, що у складі сербських сил воюють російські добровільці, тому існує небезпека, що Росія виявиться причетною до розширення балканського конфлікту.

У СТОЛИЦІ ГОЛЛЯНДІЇ розпочала працю третя Генеральна асамблея Організації країн і народів, не представлених в ООН. Це об'єднання було створене в 1991 році як альтернативу Організації Об'єднаних Націй, щоб народи, які домагаються самовизначення, мали міжнародну трибуну. Від національностей колишнього Совєтського Союзу в Гаґу приїхали представники кримських татар, Південної Осетії, Абхазії, республік Саха і Марі-Ел. Журналісти повідомляють,що в праці асамблеї візьме участь президент Чечні Джохар Дудаєв.

В СЕРЕДУ, 20-ГО СІЧНЯ, перед будинком ООН в Ню Йорку піднято прапори Чеської і Словацької республік — нових членів ООН. Звертаючись до міністрів закордонних справ цих двох країн, генеральний секретар ООН Бутрос Бутрос-Ґалі сказав: „Це радісна подія, оскільки дві незалежні нації виникли на основі демократичного рішення у висліді мирних переговорів. Чехи і словаки мають за собою сторіччя практичного досвіду в міжнародних справах. Одні з найперших пропозицій щодо системи колективної безпеки в Европі були висунуті декілька століть тому чехами і словаками".

В АМЕРИЦІ

У ШВАЙЦАРІЇ В МІСЦЕВОСТІ Толошеназ недалеко Льозанни померла в середу, 20-го січня, на 63-му році життя відома в цілому світі мисткиня сцени та фільмів Одрі Гепбирн. Хоча вона уродженка Бельгії в родині англійського батька та голляндської матері і виростала та вчилася в Англії, то її фільмова кар'єра тісно пов'язана з Голливудом, де вона від 1951 року до 1967 року була одною з найбільш попитних фільмових зірок. За фільм „Римські вакації" у 1953 році вона отримала першу з черги нагороду Оскара як найкраща акторка. Від 1967 року Гепбирн виступала у фільмах тільки доривочно, бо весь вільний час присвятила Дитячому фондові при Організації Об'єднаних Націй, амбасадором якого була до кінця життя.

ТРИЧЛЕННА СТЕЙТОВА Рада, яка займається звільненням засуджених злочинців у середу, 20-го січня, звільнила з тюрми Джін Гарріс, колишню директорку ексклюзивної дівочої школи Мадейра у північній Вірджінії, яка застрілила тому 13 років свого коханка д-ра Германа Тарновера. На суді вона твердила, що його вбивство було нещасним припадком, одначе лава присяжних цьому не повірила. Сталося це тільки після того, як вона вдруге захворіла на серце і губернатор нюйоркського стейту Маріо Квомо дав їй дозвіл на звільнення.

Д-Р ДЖЕК КЕВОРКІЯН, відомий з того, що є великим прихильником узаконення права вибору смерти у випадках невилічимих хворіб, минулої середи дев'ятий раз допоміг померти невилічимо хворій людині. 53-літній Джек Міллер хворів на пістряка шпіку кости, тому два місяці він вирішив, що болі при метастазі рака шпіку кости є такими невиносимо болючими, що їх неможливо терпіти. Він звернувся за допомогою до д-ра Кеворкіяна, який дав згоду допомогти, що й зробив 20-го січня, застосовуючи маску на лице хворого куди сам хворий відкрив доплив чадного газу (оксид вуглецю — карбон моноксайд), смерть наступила впродовж 18 хвилин.

ПІСЛЯ 13 НЕНАДТО спокійних років на пості президента Крайслер корпорації, що нового може об'явитися на горизонті для Лі Аяккоки? В американській амбасаді в Римі ходять чутки, що 68-літній Л. Аяккока є поважним кандидатом на посаду американського амбасадора в Італії, з уваги на те, що під час його керування фірма Крайслер нав'язала сильні стосунки з Італією. Вона закупила автовиробництво люксусових машин Лямборґіні та увійшла в спільні почини з автомобілевими фірмами Альфа Ромео та Мазераті. Одначе американські політичні спостерігачі кажуть, що на пост американського амбасадора до Італії є ще інші кандидати: пенсильванійський конґресмен Томас Фоґлієтта, та колишній конґресмен з Ню Джерзі Френк Ґуаріні, отже шанси Л. Аяккоки не є надто блискучими, зокрема, коли виявилося, що він на кампанію Д. Буша дав 2,000 дол., а на кампанію Клінтона — нічого.

ЩЕ ОДНОЮ ПЕРЕДВИБОРЧОЮ обіцянкою президента Билла Клінтона була справа знесення заборони служити гомосексуалістам в змериканських збройних силах. Одначе тепер цю справу відложено, як й інші обіцянки на дальші пляни — принайменше на кілька місяців, щоби Пентаґон мав час зформулювати відповідну дерективу, яку Президент обіцяє підписати. Тим часом військовим властям буде дано неофіційні інструкції, щоби не вимагати від рекрутів заяв у справі їхніх статевих навичок, як також щоби не звільнити тих, які вже призналися до того, що є гомосексуалістами або лезб'янами. Офіційні чинники твердять, що офіційно про цю справу Президент висловиться найближчими днями, що, на думку аналітиків, дасть йому можливість говорити з військовим проводом, який гостро виступає проти такої реформи, мотивуючи це шкодою для загальної дисципліни.

СВОБОДА SVOBODA
український щоденник UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302

Svoboda (201) 434-0237 UNA (201) 451-2200

Бюро УНС у Вашінгтоні: (202) 347-UNAW, (202) 347-8631 (факс)

Postmaster: Send address changes to

Svoboda, 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Tel. (201) 434-0237, (201) 434-0807, (201) 434-3036

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Передплата на рік $40.00, на півроку — $22.00, на 3 місяці — $12.00
Для членів УНСоюзу $15.00 річно. За кожну зміну адреси — $1.00
Чеки і money orders виставляти на Svoboda

Статті і дописи підписані авторами не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли. Незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. — За зміст оголошень Редакція не відповідає.

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Метушня червоних карликів в Україні

Вістка з України про активізацію тамошніх комуністів не повинна нікого занепокоїти ані навіть збентежити. Це просто ствердження, що також в Україні є анахроністи, люди вчорашнього дня, які ще не дозріли до дня нинішнього, як і утопісти, які витрачають час і енергію за привернення до життя мертвеччини. Конкретно, йдеться про те, що існуюча в Україні Соціялістична партія, яка гуртує недобитків комуністичної епохи, намагається дістати уневажнення декрету Леоніда Кравчука, який забороняв існування в Україні Комуністичної партії. Це відгук історичних подій із серпня 1991 року, коли у Москві відбувся невдачний путч сталіністів, який скомпромітував Комуністичну партію і в своїх наслідках довів до розвалу імперії. Коли Боріс Єльцин проголосив такий декрет про заборону діяльности Компартії на терені Росії й заборону її існування — Міхаїл Ґорбачов, тоді ще формально президент СССР у процесі його загину протестував, бо — мовляв — демократична система дозволяє на існування всяких партій. Поминаючи це, що Ґорбачов, який ніколи не виступав з Комуністичної партії, а покликається на демократію, — він у принципі каже правду. Однак ні одна правова країна не дозволяє на діяння партії чи організації, яка наставлена на введення хаосу у країну та доведення до упадку її демократичного ладу, — до загирення її правного стану.

Саме цього прагнуть рештки Комуністичної партії в Україні. Тільки один Господь знає, скільки є ще ідейних поклонників Маркса-Леніна та скільки шкурників, які були колись партократами і тепер ворожі приватизації, бо вона загрожує їм утрату „масних" позицій. Ніхто не знає, скільки ще залишилося справжніх комуністів, які ще вірять у можливість безклясового суспільства, та скільки є комуністами на тлі все ще важкої економічної кризи. Це стосується не тільки України, але й Росії, Польщі, ба навіть Німеччини (колишньої Східньої сателітної) та Румунії і Болгарії. Їхнім найбільшим союзником є економічна криза, є погана харчова ситуація та хаос — дитяча хвороба молодої держави. Як тільки кращатиме економіка України, як тільки зменшуватиметься роля чорного ринку та хабарництво і крадіж державного майна — меншатимуть ряди комуністів, тепер членів Соціялістичної партії України, яким надокучила назва „Соціялістична".

Добро активізації комуністів у тому, що вона спричинює реакцію демократичних елементів. У „Свободі" з дати 20-го січня 1993 року наведено назви 20-ти партій і організацій (деякі з цілком чудернацькими назвами), які взяли участь у нарадах за „круглим столом" про оборону правно-державного стану в Україні — проти зазіхань комуністів. Це добре. Може активізм протидержавного елементу, згуртованого в Соціялістичній партії, протверезить одиниці й цілі гурти громадян в Україні, що тепер не пора на партійництво, на ідеологічні суперечки, на особисті амбіції, бо існує в Україні зорганізована група людей, ціле одне середовище, яке вимагає леґалізації Комуністичної партії і водночас одверто заявляється за підписанням статуту СНД (Співдружности).

Міхаїл Ґорбачов ніколи не відпекався віри, що можна „відродити" комунізм, надавши йому — за терміном померлого недавно словацького діяча Александра Дубчека — „людське обличчя". Ґорбачов помиляється — комунізм перейшов уже до історії. Комунізм був гігантським експериментом, який коштував мільйони людських жертв, господарську руїну заможних країн, звихнення психіки двох ґенерацій людей. Це утопія думати про його відродження. Боріс Єльцин сказав правду під час останнього перебування в Англії, що комунізм ніколи не вернеться в Росії. Тим паче не вернеться в Україні з її традицією вольностей.

У ВІВТОРОК, 19-ГО СІЧНЯ, у відкритому чемпінаті Австралії успішно стартував український тенісист Андрій Медведів. В першій рунді він переміг досвідченого австралійця Воллід Мейзура з рахунками 6-7, 6-1, 7-5, 6-4. У другій рунді 18-літній українець переміг німця Ларса Козловського вислідом 6-0, 6-1, 6-0.

Микола Руденко

КРИЗА В УКРАЇНІ

III

Читач „Свободи", напевне, пам'ятає, що я писав з цього приводу у своїй попередній статті, іще до відпущення цін на сільськогосподарські продукти. Хоч це, може, й нескромно з мого боку, але наважуся сказати: виглядає так, буцімто Леонід Кучма не проминає моїх економічних праць. Слава Богу! А, може, він приходить до згаданих рішень самостійно, керуючись здоровим глуздом. Зрештою, справа тут не в особистих пріоритетах, а в тому, щоб нарешті вихопити нашу Неньку-Україну із смертельного лиха.

Мушу нагадати, що колега Кучми російський прем'єр Віктор Чорномирдін прийняв для Російської Федерації абсолютно протилежне рішення.

У попередніх статтях я критикував Є. Гайдара за те, що він не виходить за межі фінансових категорій — тобто лишає поза увагою виробництво. Це стосувалося рівною мірою і промисловости, й сільського господарства — відпущення цін було проголошено на всі товари без винятку. Грамотне рішення було б таке: спершу відпустити ціни на продукти харчування, аби сприяти відродженню сільського господарства, а ціни на промислові вироби тимчасово пригальмувати. Тоді б здешевлення харчів відбувалося само собою, бо їхнє виробництво значно б виросло. Звісно, економічних скрут не обминути, але в такому разі вони б виявилися не такими болючими й тривали б не так довго.

Здешевлення харчів у зворотному зв'язку потягнуло б за собою здешевлення промислових виробів. Це, власне, проблема пріоритетів і саме її не враховував Гайдар. Пріоритет завжди належить віддавати сільському господарству, бо саме з нього починається ринок. Цю закономірність розглядів Л. Кучма і його кабінет прийняв відповідні рішення.

На додаток до сказаного про його реформи слід зауважити: стратегічною метою економічних перетворень Кучма вважає розвиток фермерства за рахунок поступового звуження колгоспного сектору. Він проголосив: продуктивні землі мусять перейти у приватну власність громадян, земля повинна стати товаром, як і промислові засоби виробництва. Аби здійснити цю реформу, уряд Кучми припиняє дотації промисловим підприємствам, не боячись банкрутств. Банкрутства звичайно, будуть, але це процес природний — він є наслідком конкуренції, наслідком боротьби за існування в економічній сфері. Механізм банкрутств у сучасному світі розроблений так, що він не завдає невиправної шкоди бизнесменові, котрий зазнав поразки — все залежить від його духовної стійкости та енергії. Тобто відбувається природний добір на ділових засадах.

Що ж робить уряд В. Чорномирдина? Він „виправляє" реформи Є. Гайдара в такий спосіб: продуктам харчування повертає державні ціни а нерентабельним підприємствам повертає державні дотації. Практично в Росії відновлена марксистська економічна система, хоч її так сьогодні не називають. Можна сказати, марксизм без Маркса.

Справа в тому, що марксизм взагалі з презирством ставився до сільських трудівників, роблячи ставку на промисловість та робітничу клясу. Як відомо, вся без винятку совєтська промисловість розвивалася за рахунок виснаження сільського господарства — аж до геноциду стосовно селянства, особливо на Україні. Саме тут, а не деінде, належить шукати причини сучасної кризи. Л. Кучма це розуміє, хоч він є кадровим діячем військово-промислового комплексу. Чорномирдін також належить до цієї сфери, але ж він, як бачимо, сліпо піддався вимогам військово-промисловців. Можна тільки гірко зітхнути з цього приводу: бідна Росія, їй і надалі доведеться проїдати нафту — тобто те, що належить нащадкам. Тим часом гумус прогресивно руйнуватиметься, обіцяючи онукам перманентний голод і вимирання. Рано чи пізно нафтові надра спорожніють — вони ж бо невічні.

Продовження буде.

ПРО ЦЕ І ТЕ

Про пізніх Іванів

Часом застановляюся над цим, що в якій черзі іде — чи спершу твориться якесь окреслення характеристичних ціх народу, чи перше спостережливі люди завважують їх і так уже пристосовують постійно до цілого народу.

Але чомусь вже так є, що коли кажемо „Punktlich, wie die Uhr" думаємо тоді про німців, при слові „charmante" неодмінно ввижається французжанка або француз, а до у вічному поспіху мешканців Америки додаємо часто вислів „speedy Gonzales".

А ми — українці — це „пізні Івани"... Коли цей прикметник дістався нам — хіба ніхто не знає. Принайменше важко найти це у якомусь підручнику народних приказок чи висловів і так залишається для нас таємницею, чи ми завжди були такими, чи впродовж віків розвинулася у нас ця не дуже гарна прикмета.

Але це спізнення українців стало вже дослівно історичним та воно показується в окремих осіб, а рівночасно також у наших організаціях чи установах, як також у цілому способі реакції на події життя.

Ось, наприклад, ми привикли звичайно, спізнятися на гостину, на умовлену зустріч, а вже що й казати на початок імпрез, що вже було темою, здається, не одного фейлетону. Якось останньо вже наші імпрези трохи точніше починаються, але таки на гостину, то немов „випадає" спізнитися і ніяка українська господиня не очікує, що її гості-земляки прийдуть точно. Мене раз живий приклад навчив, що коли в українців таке спізнення самозрозуміле, в інших народів воно навіть не годиться. Досьогодні пам'ятаю сором, який залишився мені після того, коли гості-німці стояли під дверима нашої хати з китицею квітів — точно в цій годині, що ми умовилися, а ми — господарі не були ще готові з приготуваннями і навіть не перебралися з домашнього одягу в — святковий. Прийшлося нашим гостям чекати довшу хвилю на нас...

Не менше неприємно, коли умовитися десь поза хатою на певний означений час, а відтак чекаєте на вулиці чи в іншому публічному місці тому, що умовлені преспокійно спізняються і навіть за це не вибачаються.

Так воно в приватному житті часто у нас буває, однак куди гірше дається в знаки характер „пізніх Іванів" у громадському, а передусім також у політичному відношенні до подій і потреби скорої реакції.

Це завважуємо тепер особливо чітко, коли стільки діється у світі, що торкається нашої України і нашого народу та його дальшої долі. Коли завважуємо подію, коментар політиків чи засобів інформації, які торкаються українських проблем — негайна реакція — добра чи зла повинна бути обов'язком кожного із нас, а вже в першу чергу установ, чи осіб, що хочуть керувати громадою. Але ми бачимо, що такі реакції звичайно приходять пізно, бо ми „все маємо час".

Особливо це прикре, коли так, немов „пізні Івани", реагують у нашій спільноті найвищі громадські установи. Вже давно звичайні громадяни писали та старалися публічно звернути на одну чи другу політичну справу увагу — недочекавшися, аж наш діяспорний провід догадався виготовити заяву, чи звернення для опублікування в пресі. А знаємо, що цей спосіб заяв і звернень та ще пізній, ніколи не може бути успішний.

Але чого можна очікувати, коли навіть різдвяний привіт від провідної установи для українців прийшов до нашої редакції аж 13-го січня...

Чи мусимо завжди бути у всьому „пізніми Іванами?"

О-КА

Олександер Серафин

НАДІЯ НА КРАЩЕ — В УКРАЇНІ І СХІДНІЙ ЕВРОПІ

Протягом останнього десятиліття Еспанія мала перевагу в капіталовкладанні іншими країнами. Це було з трьох причин: дешевий працівник, сильний внутрішній ринок і її вигідне географічне положення у відношенні до европейського, американського і африканського ринків. Кошт працівника тепер є значно вищий, а внутрішній ринок став довільно насичений і вкладники (тепер) шукають за іншими країнами. „Файненшел Таймс" з Лондону передбачає, що багато фірм, які закуповували фабрики в східній Німеччині, дивитимуться далі на Схід, бо продажа лишніх фабрик у східній Німеччині кінчиться цього року.

Брекстон Ассошіетс, дорадники у справах всесвітнього інвестування, твердять: „Протягом наступного десятиліття Східня Европа ввійде і стане важною частиною всесвітнього ринку". Вищезгадана англійська газета вважає, що після нерішучого початку прокладеного „вовчими ямами", західні капіталовкладення у 28-ох колишніх республіках і сателітних державах починають набирати рушійної сили. Впродовж року, який закінчився у вересні 1992 року, західні вкладники зобов'язалися на 28 біль. дол. у 719-ох договорах, за даними „Східньо-Европейського інвестиційного журналу". Цей 300-відсотковий зріст в зобов'язаннях супроводить постанова інвестувати далеко на сході. В Казахстані вже інвестовано 9,1 біль. дол. минулого року.

Після початкової евфорії, вкладники почали тратити терпеливість, бо заключення договорів у нових країнах брало багато довше часу ніж вони сподівалися. Їхні сподівання були завеликі. Їхні представники теж не мали ділового досвіду у цих країнах. Вони вимагали багато державних мандатів. Закони відносно іноземних інвестицій не були ясними, що спричинилося також до повільнішого припливу чужого капіталу. Іншою перешкодою був брак приватизації та її обмеження до місцевих громадян. Процес роздержавлення і приватизації дав нагоду іноземним фірмам закуповувати підприємства. Не бракувало також непорозумінь щодо вартости майна, про що ішла розмова. Вибирання чужинцями найкращих об'єктів спричиняло вороже наставлення місцевих покупців і створило негативну публічну опінію.

Фінансові дорадники вважають, що потрібно в майбутньому спрямовувати увагу на малі і середні підприємства, які вже стали приватними. Великі фірми вимагають додаткових коштів у переорганізації. Менші й середнього розміру фірми мають більшу можливість найти іноземних спільників, які бажають інвестувати від 30 до 50 міль. дол. Очевидно, риск грає головну ролю в інвестуванні. Незважаючи на це, фірми передують у нав'язанні договорів з колишніми республіками. Протягом останніх двох-трьох років, багато досвіду набрали уряди, дорадники, вкладники і торговці. З досвідом і заключенням більше договорів, перехід до капіталізму буде прискорений.

Верховна Рада України ще в березні 1992 року прийняла закон про закордонні інвестиції. Сам закон по собі багато ще не дав. Успіх цього закону залежатиме від інтенсивности праці різних державних підприємств і їхньої політики у притяганні чужого капіталу. Так довго, як цей закон буде адміністрований колишніми бюрократами, які з недовір'ям ставляться до капіталізму і турбуються за своє майбутнє, вони ставитимуть всякі перешкоди чужим інвестиціям.

Зацікавлення іноземців в Україні буде незначне аж доки закони відносно приватної власности майна і банкових операцій не перейдуть ревізії. Вкладники втратили довір'я до банкової системи України, збентежені реґіональними і центральними конкурентними заявами щодо авторитету про вирішування іноземного капіталовкладення.

Незважаючи на це, Торговий дім „Україна-Америка" у брошурі, розповсюджуваній під час своєї виставки, з початком грудня 1992 року в Лас Веґасі, Невада, подає зовнішню діяльність України за 1991 рік в таких цифрах.

Діяльність спільних із закордонними партнерами підприємств на території України: підприємства, які мали обсяги виробництва продукції (робіт, послуг) — 250; кількість працівників, тис. — 21,9, у тому числі громадяни України — 21,2, оплата праці, млн крб. — 178,6, у тому числі громадяни України — 172,0, обсяг виробництва продукції (робіт, послуг) млн крб. — 1730,7.

Реалізація продукції на внутрішньому ринку: за карбованці, млн. крб. — 1614,6, за іноземну валюту млн. інв. крб. — 78,3, експорт, млн. інв. крб. — 88,6, імпорт, млн інв. крб. — 155,7.

Закордонні країни, що створили найбільшу кількість спільних підприємств на території України — Австрія — 22, Бельгія — 10, Болгарія — 21, Великобританія — 10, Італія — 18, Канада — 14, Німеччина — 42, Польща — 25, ЗСА — 56, Угорщина — 20, Франція — 12, Швайцарія — 16.

Кількість діючих спільних підприємств у 1991 році — всього — 250. У тому числі: республіка Крим — 6, Вінницька 2, Волинська — 1, Дніпропетровська — 15, Донецька — 28, Житомирська — 3, Закарпатська — 5, Запорізька — 5, Івано-Франківська — 7, Київська (без міста Києва) — 5, місто Київ — 75, Луганська — 3, Львівська — 28, Миколаївська — 2, Одеська — 34, Рівненська — 4, Сумська — 1, Тернопільська — 3, Харківська — 13, Черкаська — 7, Чернівецька — 4.

Віка Івченко

Благання

Палаю, як свічка.
Спасаюсь у вирі.
Читаю молитву,
забуту давно.
Птахи Міннесоти
злітають у вирій
і крилами стукають
в наше вікно.
На жаль, то качки,
а не наші лелеки
збираються в путь
за ліси і моря.
Візьміть мене, друзі,
в дорогу далеку,
бо кличе мене
Україна моя.

1992 р.
Міннеаполіс.

І. Самійленко

ПЕРШИЙ ЕТАП ДЦ УНР В ЕКЗИЛІ

II

Таким чином, червоний большевицький терор, який гарцював по всій Україні, фізично винищив тисячі найкращого самостійницького елементу України. Запровадження грабіжницьких харчових податків, насаджування штучних комун, — все це разом створило на Україні, а особливо в селі, жахливу катастрофу. Тоді прийшов і перший, створений большевиками, голод у 1921 році.

Як бачимо, совєтський режим не був твором українського народу. Він від самого початку і до кінця був насильно — зброєю і жахливим терором імпортований і нав'язаний українському народові. Він чужий духовості, психіці та ідеалам українського народу; доказом цього є, як сказано вище, незчисленні жертви українського народу.

У таких обставинах Уряд УНР вийшов на чужину в екзиль. Його леґітимність спирається на повновластях, мандаті й уповноваженнях, наданих йому УЦРадою з 22-го січня 1918 р. і Трудовим Конґресом 22-го січня 1919 р. Тяглість — переємство Уряду УНР в екзилі опирається на актах Директорії та Ради Міністрів Уряду УНР з 21-го травня та 12-го листопада 1920 року, виданих ще на території України. Важливим при цьому і міжнародне визнання УНР — де факто і де юре сорок двома державами світу, а в тому числі й совєтською Росією.

Отже, правні підстави ДЦ УНР в екзилі не підлягають жодному сумніву. Україна була окупована збройно агресором. Совєтська система насаджена силою зброї і терором в Україні. Повновласті, надані Урядові УНР парляментами і актами ще в Україні, — як говорив М. Лівицький, — „не устаріли, не передавнились і не втратили своєї зобов'язуючої сили, бо від того часу не було ні одних вільних виборів, ні одного свобідного волевияву українського народу".

Таким чином леґітимний ДЦ УНР в екзилі є державно-політичним центром українського народу, обличчям перед зовнішнім світом та оборонцем і речником поневоленого українського народу. Його моральні і правні обов'язки ставили за ціль — відновлення суверенної незалежної і народоправної української держави, а це означає цілковиту ліквідацію окупаційного режиму в Україні, цілковите відірвання від Москви.

Спочатку центром діяльности Уряду УНР в Польщі було місто Тарнів. Це був т. зв. Тарнівський період УНР в екзилі. Масовий терор та повстанські вибухи на Україні ставили тоді перед Урядом УНР першочергове завдання — готуватись до повороту зі зброєю в руках на Батьківщину. Гасло Симона Петлюри: „В єднанні сила, в терпінні перемога" мало на меті тримати в поготівлі воїнів УНР, інтернованих в таборах у Польщі, посилити інтенсивне тренування та підготову в спеціяльних старшинських школах. Одночасно нав'язувались контакти з тилом України.

У ділянці цивільній в кінці 1921 року був створений законодавчий і контрольний орган — Рада Республіки, очолений колишнім заступником голови Уряду І. Фещенко-Чопівським, яка проіснувала лише півроку. Налагоджувалась також діяльність кабінету міністрів та урядових місій у різних країнах світу. Тут варто відмітити, що така країна як Арґентина, вже тоді, коли Уряд УНР був в екзилі — в 1921 році — визнала державну незалежність України.

Ці місії УНР діяли навіть після окупації українських земель комуно-московським окупантом. Найактивніші серед них були в Румунії, Польщі, Чехо-Словаччині, Німеччині, Швайцарії, Туреччині, Франції. Одначе бракувало коштів на утримання цих місій. Їхня діяльність остаточно припинилась з того часу, коли европейські країни почали нав'язувати дипломатичні стосунки з СССР. Усе ж, хоч для чужинецьких країн Українська Народна Республіка перестала існувати, то ми, українці, не мали жодного сумніву щодо леґітимности ДЦ УНР в екзилі; факт його існування, його дії та ідейні засади ніколи не викликали жодного сумніву. Мінялись люди, проходили роки, але Уряд УНР — як писав Олександер Шульгин, — не тільки не зменшував своєї активности, а супроти, здавалось, непереможних обставин і перешкод продовжував розвивати свої праці і далі.

Трагічна невдача 2-го Зимового походу в листопаді 1921 року, розстріл 359-ти героїв цього походу під Базаром викликали шквал безмежного гніву помсти серед інтернованих вояків УНР, а одночасно й прискорили кінець Тарнівського періоду УНР та остаточну ліквідацію таборів інтернованих вояків у 1923 році. Цьому неухильному процесові згубно сприяла і злопам'ятна Ризька умова Варшави з Москвою, яка дозволила совєтським емісарам форсувати репатріяційну акцію серед української еміграції, включно з вояками в Польщі.

Таким чином надії на скорий поворот на Батьківщину все більше і більше віддалялися, а натомість довгі роки скитання на чужині стали реальністю. Та незважаючи на це уенерівці, разом із своїм проводом, твердо вірили, що Україна переможена лише військово, але політично Україна перемогла. Наростання руху спротиву на Україні було цього доказом.

Продовження буде.

Віра Вовк гостювала в Торонто

У вівторок, 12-го січня, відбулася зустріч з Вірою Вовк, письменницею й перекладачкою, котра постійно проживає й працює в Бразилії. На вечорі авторка прочитала свою драматичну поему під назвою „Легенда про вершника"... Вершник несподівано втратив свого коня. В пошуках за ним, зустрів по дорозі криницю, озеро, а врешті гору. Ці, сказати б, конфронтації, мають завдання показати процес дозрівання думки й таланту обдарованої людини. Вкінці з'являється, принесений вітром, крилатий кінь, що понесе вершника до омріяних і в серці виболених висот.

Вечір відбувся в галерії КУМФ.

Віра Вовк є професором германістики в університеті бразилійського міста Ріо-де-Жанейро. Про неї можна сказати дуже багато. Я обмежусь лиш до того, що Віра Вовк успішно спростовує приповідку „один в полі — не воїн". Віра Вовк живе в бразилійському, чисто португальському оточенні. На відміну від інших українців, що поселились в Бразилії та замешкують Курітибу, Місіонес і ще деякі реґіони того величезного краю, працює на добро української культури, майже одинцем, у Ріо-де-Жанейро.

Віра Вовк не лише пише свої дещо позасвітні, містерійні, а то й майже екзистенціональні поеми, поезії, драми й оповідання, але ще й перекладає українських клясиків і модерністів на португальську мову, деколи теж на німецьку. Все те робить вона власними стараннями, власними коштами, власною працею. Дотепер вийшло вже 20 книжок в серії „Вертеп"–це переважно переклади творів Сковороди, Шевченка, Франка, Лесі Українки, Стефаника, Марка Вовчка, Антонича, Тичини. Дальше вийшли ще „Українські народні казки", „Гагілки й веснянки", „Колядки й щедрівки", як теж два томи українських оповідань.

Тепер продовжує Віра Вовк працювати над серією „Писанка". Ця серія трактує новаторську українську літературу. Заплянувала собі наша подвижниця одинадцять назв у цій серії. Вже вийшли дві більші антології української літератури, як рівнож поезії п'яти— і шестидесятників. Якраз тепер працює над перекладами Василя Голобородька, що такий близький її власному творчому кліматові — містерійній казковості з духами, янголами, метеликами, калиною, чар-зіллям.

Крім того, вже вийшли переклади, чи радше двомовні публікації: українсько-португальська „О Кантаро" і українсько-німецька „Дер Бавм".

Віра Вовк визначається небуденною працьовитістю: вона все ще вповні зайнята викладами в університеті, пише, перекладає, знаходить час їздити в Україну. Крім того займається витинанками, себто рукодіянням. Це не лише дозволяє їй показати ще й таке пов'язання із прадавніми знаками життя — символами сонця, місяця, світла, повітря, вогню, води (їх знаємо так добре з писанок!), але й тим самим виявити свою власну різнобічність. Не лише слово, складене у химерний часто вірш, не лише таємність містерій нашої історії-праісторії чи підстав нашої національної невмирущості, — але й наочний вияв у формі кучерявих витинанок. Це ж і є той самий поетичний міт української душі, з якого ми всі виростаємо завжди і всюди наново, всупереч всім негодам живемо. Ці витининки — теж джерело певного прибутку: їх дуже сподобали собі бразилійці, розкуповували, тим самим давали можливість авторці видавати оті всі переклади української літератури. Але, як тепер каже Віра Вівк, час не той став і вже немає охочих купувати мистецькі предмети, коли людям іноді бракує на хліб.

Ось тепер настає час пошукування за спонсорами, передусім для оплати виданої антології української літератури під назвою „Вібурно рубро" (себто „Червона Калина"). Ці книжки -підручники призначені для студентів літератури університету в Курітибі — головно українців. Заохочую людей доброї волі причинитися до цього спонсорства. Зробите подвійно добре діло: поширите знання про українську літературу і уможливите видання дальших праць Віри Вовк.

Годиться заначити, що Віра Вовк — уродженка Дрогобицької землі, отже землячка-краянка Івана Франка. І як не диво, одержала вона аж п'ять Франківських літературних відзначень, з того чотири в Чикаго за такі твори: „Духи й дервіші", „Меандри", „Трип тих", та „Іконостас України". П'яту нагороду одержала в Україні за перекладацьку діяльність в 1990 році. Ця нагорода не лише імені Івана Франка, але й вручено цю нагороду у львівському театрі опери та балету ім. Івана Франка!

Як бачимо — і один у полі воїн! І один може лупати скалу, коли над усією працею витає дух Франкових каменярів.

Марія А. Голод

„ПРИВІТ ТОБІ, УКРАЇНО!"

Під таким гаслом виховна референтура Союзу Українок Америки під патронатом Світової Федерації Українських Жіночих Організації та Світової Координаційної Виховно-Освітньої Ради при співпраці Об'єднання Працівників Літератури для Дітей і Молоді та Шкільної Ради при УККА зорганізували в Україні виставку дитячої літератури західньої діяспори. Відповідь директорів Державного Музею Літератури в Києві і Львівської Наукової Бібліотеки ім. В. Стефаника була: „Ласкаво просимо на рідну землю!"

У 1991 році проголошено збірку дитячої літератури діяспори у трьох комплектах. Один комплект рішено подарувати Державному Музеєві Літератури в Києві, другий Львівській Науковій Бібліотеці ім. В. Стефаника, а третій остане власністю Бібліотеки Виховної Референтури СУА. Його виставлятимуть на Конгресі СКВУ в Торонто осінню 1993 року.

У Львові виставку влаштовано в Музею Етнографії і її відкрила 12-го жовтня д-р Лариса Крушельницька, директор Бібліотеки ім. В. Стефаника. Слідувало слово Ольги Тритяк від СУА — вона передала документ власности 500 книжок Науковій Бібліотеці ім. В. Стефаника, Іроїди Винницької від СКВОР, Зеновія Мазурика від Обласного управління для справ культури, Левка Різника від Спілки Письменників України, Ірини Кравчук від Союзу Українок і Василя Отковича директора Музею Етнографії. СУА репрезентувала також Марта Федорів, членка організаційного комітету виставки. У мистецькій частині програми виступила камерна оркестра Львівської Музичної Школи ім. Соломії Крушельницької, тріо бандуристок під керівництвом Л. Базарник, 13-літня незряча Віра Ромажевська деклямувала свої вірші присвячені цій виставці.

У Києві слово виголошує Л. Крушельницька, біля неї (зліва): О. Тритяк, І. Винницька і М. Богачевська-Хомяк.

У Музеї Етнографії у Львові.

Усі промовці підкреслювали велику вартість цієї унікальної збірки — 848 книжок виданих у 15 країнах: Австралії, Австрії, Англії, Аргентині, Бельгії, Бразилії, Еспанії, Італії, Канаді, Німеччині, Польщі, ЗСА, Франції, Чехо-Словаччині і Югославії. Понад 800 з них в українській мові. Решта це переклади або двомовні в англійській, німецькій, португальській і французькій мовах. Тематикою та формою — це казки, вірші, оповідання, повісті для молоді, збірники пісень і молитовники, шкільні підручники та педагогічна література для учителів і виховників.

В Державному Музею Літератури у Києві виставку відкрила 22-го жовтня директор Галина Сорока, опісля забирали слово: Ольга Тритяк і Марта Хомяк від СУА, Іроїда Винницька від СКВОР, Юрій Сердюк, заступник міністра культури, Валерій Шевчук від Спілки Письменників України та Ярема Гоян директор В-ва „Веселка". Від Жіночої Громади вітали виставку Ярослава Остаф, від Союзу Українок Києва Ольга Кириченко, а представниця Союзу Українок Чернігова запрошувала виставку до свого міста. У мистецькій програмі взяли участь учні Школи Кобзарського Мистецтва.

Промовці та дискутанти ставились із великою пошаною та признанням до письменників та видавців, які так дуже збагатили українську дитячу літературу. Вони вважають, що діяспорі належний великий довг вдячности за такий шляхетний дарунок Україні. Промовці підкреслили, що на цій літературі виховувались цілі покоління молодих людей, які стали гарячими патріотами і багато з них помагає тепер Україні у різних ділянках.

Під час виставок роздавано дітям книжечку до розмальовування о. С. Хабурського „Прийдіть до мене любі діти!" враз з кольоровими олівцями. СУА перевидав цю книжку в Україні за згодою сина автора о. І. Хабурського накладом 1,000 примірників. Олівці закуплено у ЗСА.

В обох містах під час відкриття були присутні журналісти з телевізії, радіо і преси і з деякими я мала інтерв'ю. Зацікавлення виставками було таке велике, що покищо не визначено дати їх закриття. У майбутньому плянується випозичати комплекти на виставки в інших містах України — таку умову підписав СУА під час передачі книжок на власність Бібліотеці ім. В. Стафаника у Львові і Державному Музеєві Літератури в Києві. Діти і молодь приходять на виставки організовано враз із учителями і батьками. Я мала нагоду оповідати їм про дітей і молодь країн, в яких видавалися книжки. Діти задавали безліч питань про своїх ровесників і про школи українознавства. Їм дуже імпонувала мапа світу, на якій українськими прапорцями відзначено країни в яких видавались ті книжки. Ось деякі записки із книги відгуків у Львові:

„Важко знайти слова подяки за дуже цінний подарунок для України від невтомних українок — Лише з обкладинки побачили, які ці книжечки привабливі, гарні назви і так хочеться їх прочитати — Щиро дякуємо за шляхетну і дуже нам потрібну виставку дитячої книги. Серце сповнюється від болю, що вона під шклом а не в руках наших дітей. Я зачарований Вашою виставкою. Пригадав собі дитинство коли читав ,Світ Дитини', ,Дзвіночок', ,Малі Друзі'. Тепер нам теж все треба надолужувати тут у нас на Україні".

У Києві: „Щиро бажаю, щоб ці книжки дійшли до українських дітей на Україні і стали часткою їхньої української духовності — Нехай просипається наш люд і бачить, як творили і творять українське слово українці в західній діяспорі. Нашим діткам необхідні такі книжки, їх треба перевидати в Україні. Ми вдячні жінкам діяспори, що живлять нашу духовість за межами рідної України. Красно дякую за вельми цікаву експозицію. Ви пробуджуєте від сплячки „малоросів" і робите нас українцями. Виставка дуже унікальна, цікава, різноманітна, так хотілося б почитати і потримати ці книжки у руках".

Вийнятки з преси після відкриття виставок — у Львові: „Молода Галичина" з 17-го жовтня: „У чому переконається відвідувач, спинившись перед стендами на яких експонується майже 850 книг і книжечок... насамперед у тому, за словами Ляриси Крушельницької... виставка є беззаперечним доказом колосальної праці, незалежної від обставин і прикрих поворотів долі... За словами Василя Отковича вона підтверджує, що нарешті ми живемо спільно одними мріями, одними почуттями, одними справами. Іроїда Винницька, голова СКВОР, висловила впевненість, що виставка стане мостом кращого порозуміння між діяспорою та Україною".

„Вечірний Київ" з 3-го листопада: „Усе, що найкраще у світі в українській мові для дітей: букварі, читанки, оповідання, казки, переклади — усего 848 примірників із 15 держав світу — подарували музеєві видавництва, організації і приватні особи. ,Виставка — це матеріяли для досліджень, задуми, виховання кращих почувань', — говориться у каталозі. Напевно, перш за все, вона викличе почуття вдячности за збереження і передання духових вартостей".

„Літературна Україна" з 5-го листопада: „Чарівний дивосвіт дитячої книжки чекає на наших дітей і молодь. Еспозиція унікальних видань (привезла і подарувала їх референтка Союзу Українок Америки Ольга Тритяк) дає можливість глибше усвідомити юному поколінню, ?вільна, незалежна Україна вступає у світ, яку багатовікову історію, культуру, традиції має наш народ... Кожна книжка випромінює тепло і щедрість сердець наших земляків за кордоном, хто з такою любовою ілюстрував і оформляв її. Вона — як вічно живий міст єднання сердець українців усього світу".

Додаткові примірники книжок передано: Дитячій Бібліотеці СУ у Львові, Львівській Школі ч. 80, Художньо-Меморіяльному Музеєві Олени Кульчицької (з її ілюстраціями), Суботній Школі СУ у Києві, Товариству Українців в Іркутську і заступникові представника Президента у справах освіти на Київську область для розподілу учителям.

103 оригінали ілюстрацій до дитячої літератури наших визначних мистців передано на прохання Ірини Гошовської, вдови по редакторові дитячої літератури Богданові Гошовському, Державному Образотворчому Музеєві в Києві.

Каталог книжок виставки із подякою від д-р Л. Крушельницької, директора Львівської Наукової Бібліотеки ім. В. Стефаника, і Галини Сороки, директора Державного Музею Літератури у Києві вислано з Києва видавництвам, організаціям та всім жертводавцям книжок у жовтні.

Організаційний комітет виставки складався з членів: у ЗСА: О. Тритяк, голова (СУА), Люба Крупа (СКВОР), Мирослава Стахів (СУА), Богданна Михайлів (СУА), Анна Кравчук (СУА), Оксана Станько (СУА), д-р Денис Стахів, д-р Юрій Тритяк і Марта Федорів (СУА); у Києві: Ганна Олійник, Світлана Попіль і Ольга Сенюк; у Львові: Олена Канчалаба, Тетяна Книш, Богдан Мельничук і Василь Somewhat

Усіх видань зібрано: Австралія — 26, Австрія — 7, Англія — 9, Аргентина — 8, Бельгія — 5, Бразилія — 37, Еспанія — 1, Італія — 3, Канада — 288, Німеччина — 128, Польща — 23, ЗСА — 298, Франція — 3, Чехо-Словаччина — 14 і Югославія — 2.

Союз Українок Америки вдячний усім за поміч у здійсненні проєкту виставки.

Ольга Тритяк

ЯПОНСЬКА ДЕРЖАВНА телекомпанія Ен-Ей-Кей повідомила, що президент Північної Кореї Кім Ір Сен у листопаді минулого року здійснив таємну візиту до Китаю і просив у пекінського керівництва військової і економічної допомоги. Щодо воєнної, то Пекін відкинув цю просьбу, однак згодився надати комуністичній Кореї фінансово-економічну допомогу.

Відбудеться баль дебютанток

Виппані, Н.Дж. — Тут у суботу, 6-го лютого, в готелі Ганновер Мерріотт відбудеться пластовий баль з презентацією дебютанток. Дебютуватиуть: Тетяна Рудницький-Бісик, Рома Роксоляна Ваньо, Зеня Марія Гельбіг, Рената Заяць, Лілея Олександра Клецор, Марта Клюфас, Оксана Козира, Ліда Кость, Лариса Надія Крижанівська, Ліда Підлуська, Христя Стефанишин, Арета Тритяк. Гратиме оркестра Павла Кауріґи. В програмі: коктейл — 6:30 вечора, презентація дебютанток — о 7:30. Вступ разом з вечерею виносить 65 дол., для молоді до 23-ох років — 40 дол. Місця повинні бути заплачені до 24-го січня. Чеки слід виписувати на: Plast Inc., c/o George Yaworsky, P.O. Box 65, Rockaway, N.J. 07866. Телефон для інформацій (201) 514-1846. Адреса готелю Ганновер Мерріотт: 1401 дорога ч. 10 схід, Виппані, Н.Дж.

Серцем до серця

Серцем до серця озвалися українці з далеких і близьких країв на Міжнародній науковій конференції „Мистецтво і традиційна культура українського зарубіжжя", яка проходила в дні осіннього листопада в Івано-Франківському. Конференцію підготували Академія Наук України, Інститут народознавства, Інститут мистецтвознавства, фолкльору та етногарфії ім. М. Рильського.

На пленарному засіданні до учасників конференції звернулися голова Івано-Франківської Обласної Ради народних депутатів Микола Яковина та представник Президента в Івано-Франківській області Василь Павлик із щирими словами привітання. Відтак із цікавими доповідями — „Наукова актуальність інтеґрального вивчення етнокультурних процесів українського зарубіжжя", „Українське народознавство за межами України", „Загальна концепція народознавчих досліджень українського зарубіжжя на Сході", „Роля народного мистецтва в збереженні етнічної свідомості українців зарубіжжя", „Значення національних духовних цінностей у збереженні тотожності українців у Польщі після виселення в 1947 році" та „Новаківці в діяспорі" виступили Степан Павлюк зі Львова, Микола Мушинка з Словаччини, Григорій Дем'ян, Михайло Станкевич зі Львова, Володимир Мокрий з Польщі і Володимир Овсійчук зі Львова.

Опісля учасники конференції працювали в секціях: „Професійне і народне мистецтво українського зарубіжжя", „Матеріяльна і духова культура українців за межами сучасної України", „Фолкльор і фолкльористика в українському зарубіжжі" та „Історія та історграфія українського зарубіжжя". Тут оригінальністю і цікавими фактами відзначалися виступи Богдана Яремка з Рівного, Богдана Медвідського та Андрія Горняткевича з Канади, Архипа Данилюка зі Львова, Владислава Грешлика з Словаччини, Василя Бабенка з Башкортостану, Михайла Панківа та Петра Арсенича з Івано-Франківського, Надії Супрун з Рівного, Володимира Качкана з Києва. Для учасників конференції зорганізовано мандрівки по Івано-Франківському, а також подорожі до Яремча, Коломиї і Середнього Березова.

Конференція підтвердила, що українська культура і мистецтво широко відомі в світі, що в нас є великий потенціял мистців і науковців, які спроможні й надалі розвивати науково-культурологічні дослідження, та співпрацювати.

Дмитро Пожоджук
Заслужений майстер народної творчости України.

Ділимося сумною вісткою,
що 6-го січня 1993 р. на 72-му році життя
відійшов у вічність

бл. п.

Стефан Лехновський

Залишив у смутку:
дружину — ПАШУ з дому БЕНДЕРОВА
синів — СТЕФАНА І ВЛОДКА

Ділимося сумною вісткою
з родиною, приятелями і знайомими,
що в середу, 23-го грудня 1992 р.
на 91-му році життя відійшла від нас у вічність
наша найдорожча
МАМА, БАБЦЯ І ПРАБАБЦЯ

бл. п.

КАТЕРИНА ПАК
з дому ДЯКОВИЧ

народжена у Винниках, Зах. Україна.

ПАРАСТАС І ПАНАХИДА були відправлені в каплиці, 27-го грудня 1992 р. о год. 6-ій веч. у похоронному заведенні Насевича при 109 E. Tabor Rd., Philadelphia, Pa.

ПОХОРОН відбувся в понеділок, 28-го грудня 1992 р. о год. 10-ій рано в українській католицькій церкві Царя Христа у Філядельфії, а відтак на українському католицькому цвинтарі св. Марії.

Горем прибиті:
син — ІГОР з дружиною ЛЮБОЮ
доньки —
ВІРА
ГАЛИНА ГОЛОВЧАК з мужем ЮЛІЯНОМ
внуки —
НАТАЛЯ БАЙКОВСЬКА з мужем ДЖІМОМ
ХРИСТЯ ГОЛОВЧАК
АНДРІЙ ГОЛОВЧАК
РОКСОЛЯНА ГОЛОВЧАК-КРАЄР
АНДРЕЯ ПАК-КОВАР
ЛЕСЯ ГОЛОВЧАК
правнуки — НЯНЯ, ТУНЯ, МАРКО, ТОМА
сестра — ЄВГЕНІЯ в Польщі
кузин — ВОЛОДИМИР МИСЬКО з дружиною НАТАЛЕЮ, зятем д-ром ЮРІЄМ ПОПЕЛЕМ та невісткою ЗОРЕСЛАВОЮ

Вшанування пам'яті О. Зілинського

16-го липня 1976 року в далекому Вигорлатському лісі доля навіки припинила тривожний та трудний шлях українського вченого — славіста, літературознавця і фольклориста-кандидата наук і доктора філософії Ореста Івановича Зілинського, довголітнього працівника Чехо-Словацької Академії Наук у Празі.

З того часу минуло майже 17 років. Загадкова смерть О. Зілинського, про яку в пресі України та Пряшівщини не було найменшої згадки, і досі належно не вияснена. Ні одним рядком не було відзначено в Україні ні недожите 60-річчя від народження цього визначного вченого. Більш того, ім'я від початку 70-их років там не вільно було навіть згадувати. Весь набір його 635-сторінкової книжки „Українські народні баляди Східньої Словаччини", яка могла бути окрасою української фольклористики, у 1971 році було за наказом комуністичної цензури знищено після останньої коректури. Не щастило йому ні в діяспорі. Його дві великі монографії — про історію дослідження дум після арешту Катерини Грушевської 1928 року та про українські обрядові ігри (ним же перекладені англійською мовою), ухвалені до друку ще в середині 60-их років, і досі „чекають черги" в інституті українських студій Гарвардського університету.

Зате чужина дала йому після смерті сяку-таку пошану. В наукових журналах Чехо-Словаччини, Польщі та західніх країн було опубліковано кілька некрологів про О. Зілинського. Чеська Академія Наук у Празі 1978 року видала його капітальний каталог „Народні баляди західніх Карпат", а Словацька Академія Наук у Братиславі в тому ж році — 440-сторінкову монографію „Словацька народна баляда в інтеретнічному контексті". В престижному конкурсі на найкращу фольклористичну публікацію 1978 року остання книга здобула першу премію. Канадський Інститут Українських Студій в Едмонтоні вшанував пам'ять О. Зілинського виданням його 440-сторінкової „Антології української лірики" (Торонто, 1978), а Українська Автокефальна Православна Церква в ЗСА з ініціятиви Патріярха Мстислава до 60-річчя з дня народження О. Зілинського видала окрему книжку про його життя і наукову діяльність „Науковець з душею поета" (Бавнд-Брук, 1983), в прекрасному оформленні художника Богдана Певного. В ній подано і повну бібліографію друкованих праць вченого (204 позиції).

На жаль, основні роботи О. Зілинського і досі залишаються в рукописах або є розкидані у важко доступних наукових журналах та збірниках. Вони і по сей день належно не досліджені й не оцінені, хоч у 60—70 роках вони становили вершину українознавства. Йдеться, головним чином, про праці з ділянки шевченкознавства, дослідження письменників „розстріляного відродження", поетів-шестидесятників (антологію яких він видав у перекладі чеською мовою). У фольклористиці він накреслив нові шляхи дослідження календарних обрядів, баляд, дум та історичних пісень. Вже на початку 70-их років він висунув ідею застосування комп'ютерів в українській фольклористиці. Будучи лемком за походженням (із с. Красна Горлицького повіту), чималий внесок він зробив для дослідження лемківського фолькльору.

Цього року минає 70 років від народження Ореста Зілинського. Союз русинів-українців Словаччини, разом з Катедрою української мови і літератури університету ім. Шафрика у Пряшеві, Музеєм української культури у Свиднику, Спілкою українських письменників Словаччини та Асоціяцією україністів Словаччини вирішили вшанувати пам'ять цього визначного українського вченого міжнародною науковою конференцією. Конференція „Орест Зілинський і карпатознавство" буде проходити 18—19-го червня ц. р. у Свиднику (де він похований) як складова частина Свята культури русинів-українців Словаччини.

До участі в ній запрошуємо всіх, кому дорога пам'ять О. Зілинського і хто цікавиться витанням карпатознавства. Заяви просимо надсилати на адресу: Dr. Mykola Musinka, FF URJS, 080 01 Presov, ul.17. novembra 1. Fax (4291) 33268.

Велике зацікавлення конференцією виявили літературознавці й фольклористи України. Основна проблема, з якою зараз бореться оргкомітет конференції — нестача фондів. Сподіваємось на підтримку українських установ та окремих осіб з діяспори. Люба фінансова допомога, вислана чеком на вище наведену адресу, буде відзначена у матеріялах конференції.

За Організаційний комітет конференції
Микола Мушинка

У ВІВТОРОК, 19-ГО СІЧНЯ, в індуському храмі південно-африканського міста Лявдіюму, поблизу столиці ПАР Преторії, вибухнула підкладена терористами бомба. Поліція намагається вияснити, чи існує зв'язок між цим злочином і теперішнім спалахом ворожнечі між мусулманами й індусами в Індії. Мусулманські організації ПАР засудили терористичну акцію, підкресливши, що між індійською і мусулманською громадами ПАР ніколи не існувало ніяких непорозумінь.

ВЕЛЬМИШАНОВНІ ЧИТАЧІ „СВОБОДИ"!

Звертаємося до вас з великим проханням допомогти нам скомплектувати Альманахи УНСоюзу. Це найстарший український альманах, що виходив і виходить в Америці.

Нам бракують такі роки: 1897, 1901, 1902, 1903, 1904, 1906, 1921.

Якщо хтось з читачів мав би такі числа, просимо ласкаво надіслати нам, а ми готові за них заплатити бажану ціну, або дозволити нам зробити копії з них.

Редакція „СВОБОДИ"

ВІДІЙШЛИ ВІД НАС

ШАРЛЬОТА САДОВИЙ член УНС Відд. 337-го Т-ва ім. Івана Франка в Балтиморі, Мд. померла 2-го листопада 1992 року на 66-му році життя. Нар. 1926 року в Німеччині. Членом УНС стала 1981 року. Залишила у смутку мужа Остапа, сина Мирона, невістку Мері, двоє внуків і сестру Анну Даннер в Німеччині. Похорон відбувся в Балтиморі на цвинтарі Парквуд.
Вічна Їй Пам'ять!

Остап Садовий, секр.

ОСИП СОПКО член УНС Відд. 179-го Т-ва ім. св. Володимира в Ст. Луїз, Мо. помер 26-го вересня 1992 року на 73-му році життя. Нар. 13-го грудня 1916 року в Ст. Луїз, Мо. Членом УНС став 1937 року. Залишив у смутку дружину Ольгу. Похорон відбувся 29-го вересня 1992 року на цвинтарі Воскресіння в Ст. Луїз, Мо.
Вічна Йому Пам'ять!

Наталія Шуя, секр.

ПЕТРО РОМАНИШИН член УНС Відд. 32-го Т-ва ім. Олега Ольжича у Філядельфії, Па. помер 27-го жовтня 1992 року на 69-му році життя. Нар. 1923 року в селі Березець, Україна. Членом УНС став 1968 року. Залишив у смутку дружину Елеонору, рідних в Україні, та сестру в Канаді. Похорон відбувся 3-го листопада 1992 року на цвинтарі Окленд у Філядельфії, Па.
Вічна Йому Пам'ять!

В. Яців, секр.

ЮЛІЯ ГОЛУБІЧКО член УНС Відд. 257-го Т-ва ім. Івана Годяка в Лос Анджелес, Каліф. померла 17-го серпня 1992 року на 78-му році життя. Нар. 19-го травня 1914 року у Вунсакет, Р. Ай. Членом УНС стала 1933 року. Залишила у смутку двох синів Реймонда і Джералда, дві дочки Ненсі Елліот і Лору Ґодду; 7 внуків і 4-ох правнуків. Похорон відбувся 21-го серпня 1992 року на цвинтарі Rose Hills Mortjary у Віттер, Каліф.
Вічна Їй Пам'ять!

Орест М. Новак, секр.

МАРІЯ БУРНІЙ член УНС Відд. 182-го Т-ва „Український Пласт" в Кліфтон, Н.Дж. померла 18-го листопада 1992 року на 80-му році життя. Нар. 22-го січня 1912 року в Клифтон, Н.Дж. Членом УНС стала 1938 року. Залишила у смутку сина Івана, дочку Джоен, сестру Гелен Бордінд і 8 внуків. Похорон відбувся 21-го листопада 1992 р. на цвинтарі Сідар Ловн в Патерсон, Н. Дж.
Вічна Їй Пам'ять!

Григорій Клименко, секр.

ОЛЕКСАНДЕР ҐУҐЕЛЬ член УНС Відд. 94-го Т-ва ім. Маркіяна Шашкевича в Гемтремку, Миш. помер 21-го серпня 1992 року на 71-му році життя. Нар. 18-го грудня 1920 р. Залишив у смутку дружину Олену. Похорон відбувся на цвинтарі Resurection в Мт. Клеменс, Стерлінг Гайтс.
Вічна Йому Пам'ять!
Гелен Татарська, секр.

СТЕПАН ВІЙТИШИН член УНС Відд. 305-го в Магоні Сиі, Па. помер 1-го червня 1992 року на 75-му році життя. Нар. 23-го квітня 1918 року в Магоні Сиі, Па. Членом УНС став 1938 року. Залишив у смутку сина Стефана, мол. Похорон відбувся на цвинтарі св. Миколая в Магоні Сиі, Па.
Вічна Йому Пам'ять!

Марґарета Гентош, секр.

МИХАЙЛО ШИМКО член УНС Відд. 158-го Т-ва ім. Богдана Хмельницького в Брукліні, Н.Й. помер 20-го жовтня 1992 року на 72-му році життя. Нар. 1920 року в Брукліні, Н.Й. Членом УНС став 1938 року. Залишив у смутку дочку Катерину Толдо з мужем Реймондом, двоє внуків Джефрі і Карін, сестру Катерину Ґоґан з родиною і брата Володимира з родиною. Похорон відбувся на Калвертон Нац. Цвинтар в Ню Йорку.
Вічна Йому Пам'ять!

Управа Товариства

ІВАН ПАВНИК член УНС Відд. 102-го Т-ва ім. свв. Петра і Павла в Клівленді, Огайо помер 13-го грудня 1992 року на 80-му році життя. Нар. 19-го квітня 1912 року Старій Жовкві в Україні. Членом УНС став 1946 року. Залишив у смуту дружину Анну, дочку Ірену Петрину, Романа, Оксану Дичук, Дарію Рамовську і 6 внуків. Похорон відбувся 7-го грудня 1992 року на цвинтарі свв. Петра і Павла в Пармі, Огайо.
Вічна Йому Пам'ять!

Микола Бобечко, секр.

ЕВГЕНІЯ РИХТИЦЬКА—ТЕСЛЮК член УНС Відд. 125-го в Чикаґо, Ілл. померла 24-го жовтня 1992 року на 92-му році життя. Нар. 1900 року в Тисьмениці, Україна. Членом УНС стала 1955 року. Залишила у смутку сина, невістку 7 внуків 2 правнуків та близчу і дальшу родину в Америці і в жовтня 1992 року на цвинтарі св. Миколая в Чикаґо, Ілл.
Вічна Їй Пам'ять!

Ґльорія Пашен, секр.

МИХАЙЛО ВІТКОВИЧ член УНС Відд. 66-го в Ню Йорку помер 16-го грудня 1992 року на 76-му році життя. Нар. 16-го липня 1916 року в Ню Йорку, Н.Й. Членом УНС став 1946 р. Залишив у смутку дружину Зденку, синів Миколу, Михайла, Давида і Кеннет. Похорон відбувся 19-го грудня 1992 року на цвинтарі Rose Hill in Putnam.
Вічна Йому Пам'ять!

Секретар

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

НЕДІЛЯ, 31-го СІЧНЯ 1993 р.

Чикаґо, Ілл. Річні загальні збори 399-го Відділу УНС „Леви" відбудуться о год. 12.30 по пол. в домівці „Левів", 2353 W. Chicago ave. По зборах перекуска. Членів Відділу просимо про численну участь. За Управу — **Ярослав Баторфальвн**, голова, **Роман Б. Припхан**, фін. секр.

НЕДІЛЯ, 28-го ЛЮТОГО 1993 р.

Чикаґо, Ілл. Річні загальні збори 221-го Відд. Б-ва св. Стефана о год. 1-ій по пол. під катедрою св. о. Миколая, Rice and Oakley Blvd. На порядку: звіти управи, дискусія над звітами і вибір нової управи на 1993 р. Проситься всіх членів Відділу взяти в них активну участь. — Управа Відділу.

● РІЗНЕ ●

● ДО ВИНАЙМУ ●

●FUNERAL DIRECTORS●